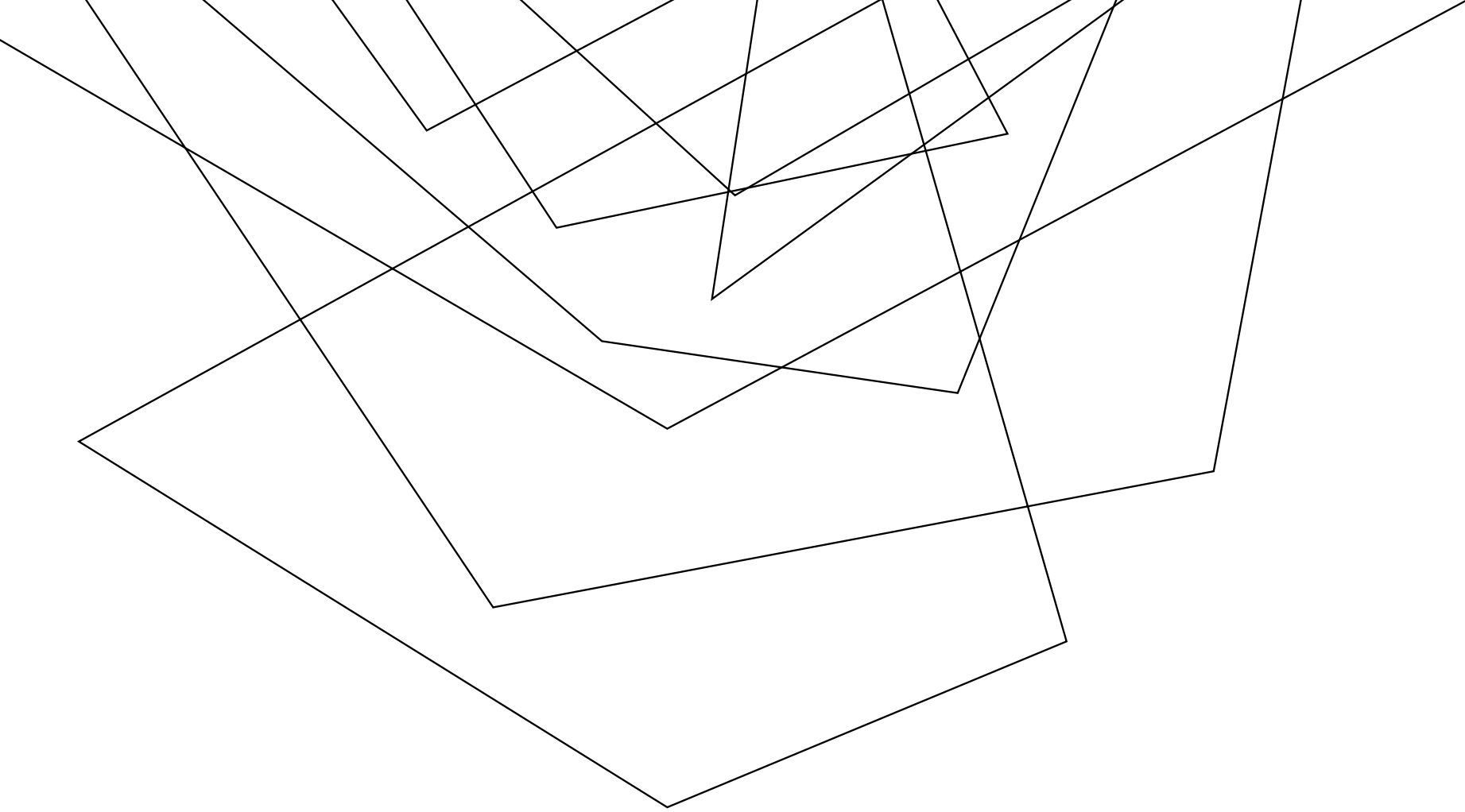
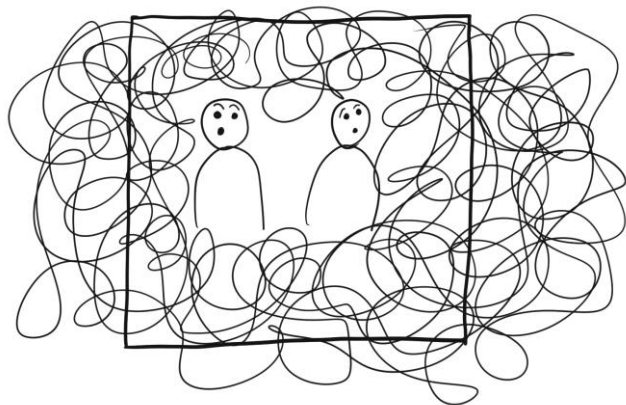

DELAKTIGHET
& INKLUDERING

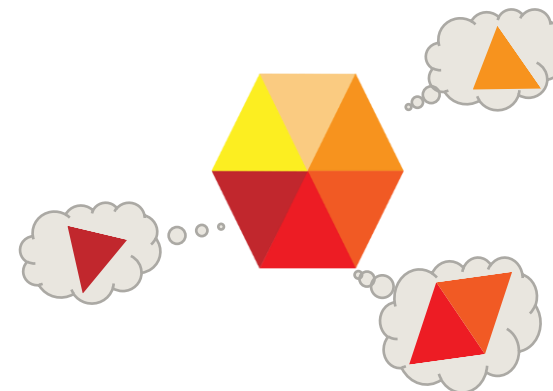
VARFÖR DELAKTIGHET?

Samverkan är komplex

Svårt att överblicka, cirkulär logik, följer inte givna ramar,
sam-ansvar, krokig väg till målet

Demokrati förutsätter delaktighet

Statliga värdegrunden förutsätter insamling av perspektiv,
välavvägda beslut, hantering av målkonflikter, innovativa
lösningar, tillit till myndigheter

Demokratins ABC

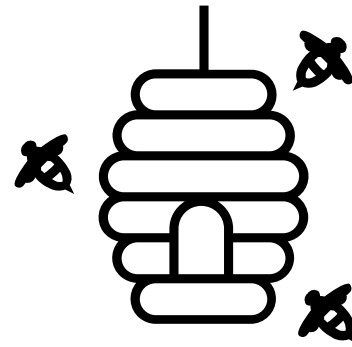
Normen om lika hänsyn:

Vars och ens intresse
förtjänar lika hänsyn

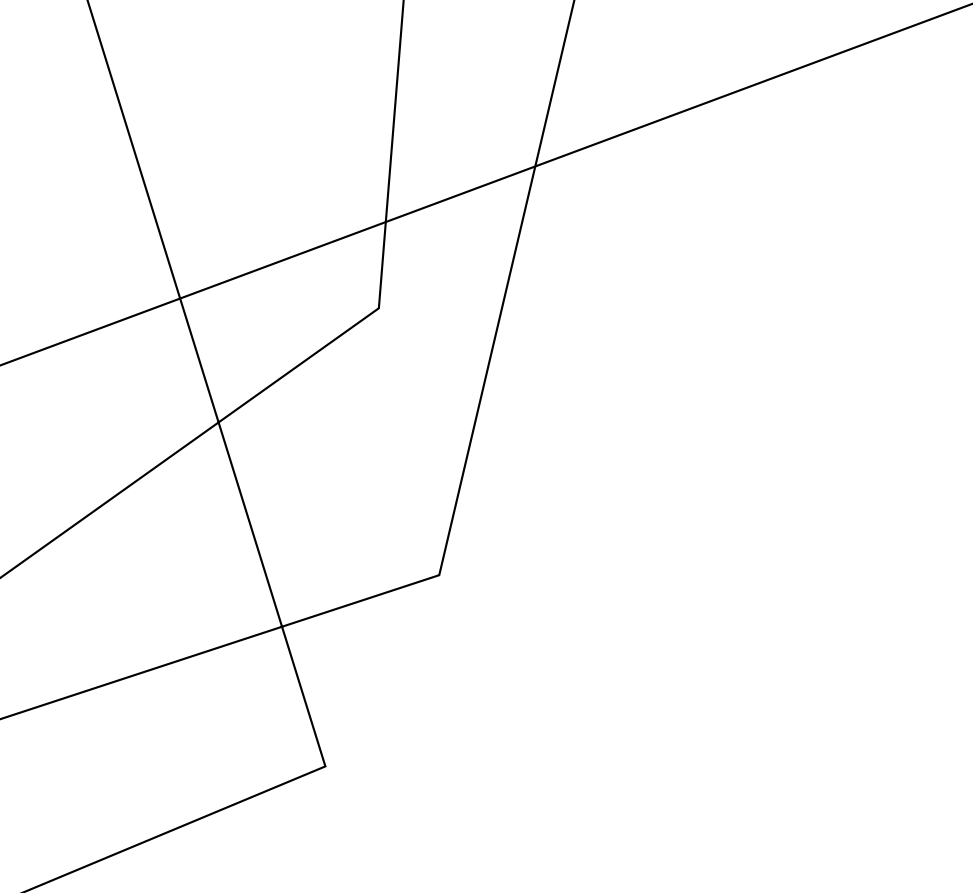
Självständighetsregeln:

Vuxna människor
bestämmer i allmänhet
bäst själv sina intressen

Mitt frustrerade möte med myndigheten (som privatperson)

Perspektivkartläggning

Platsanalys

Aktörsanalys/målgruppsanalys

Intervjuer, snöbollmetoden

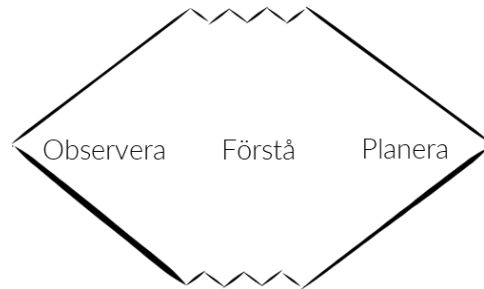
VEM ÄR DÅ
BERÖRD?

Målgruppsanalys

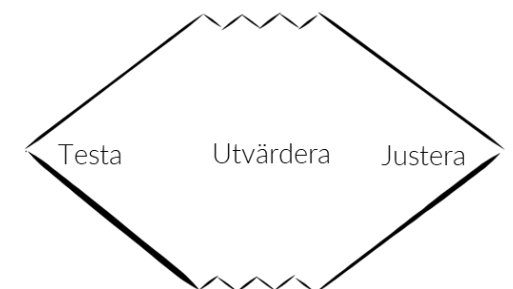

Måste hanteras och avvägas mot helheten

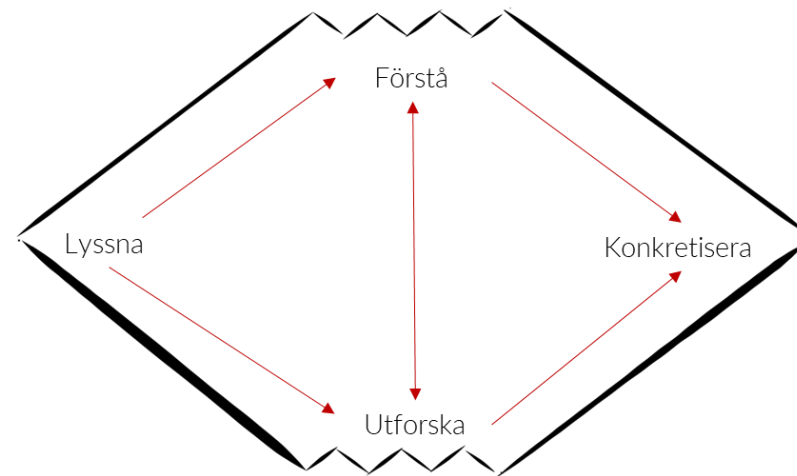
FÖRBEREDA

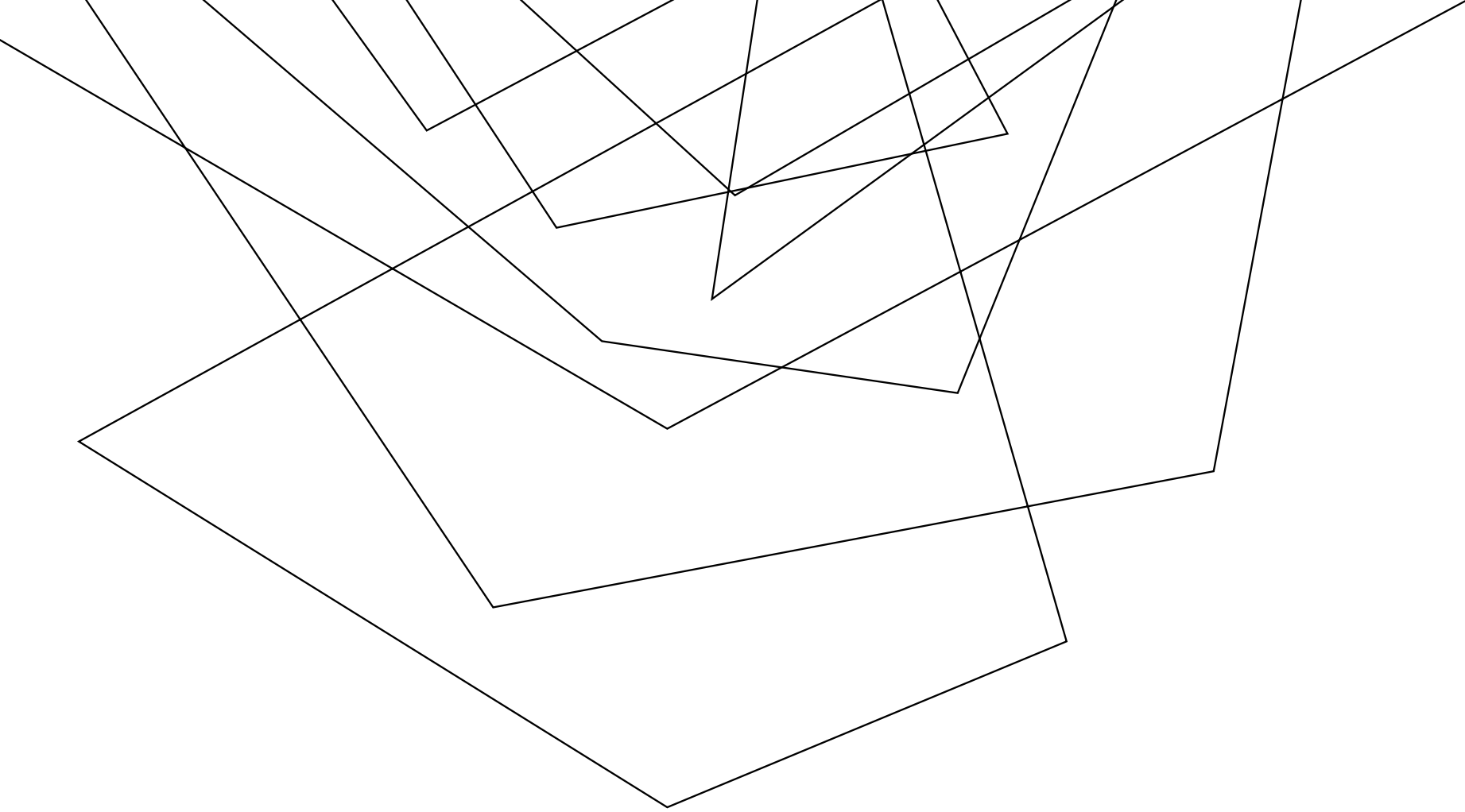

GENOMFÖRA

PROCESSLOGIK

DET ENSKILDA MÖTET

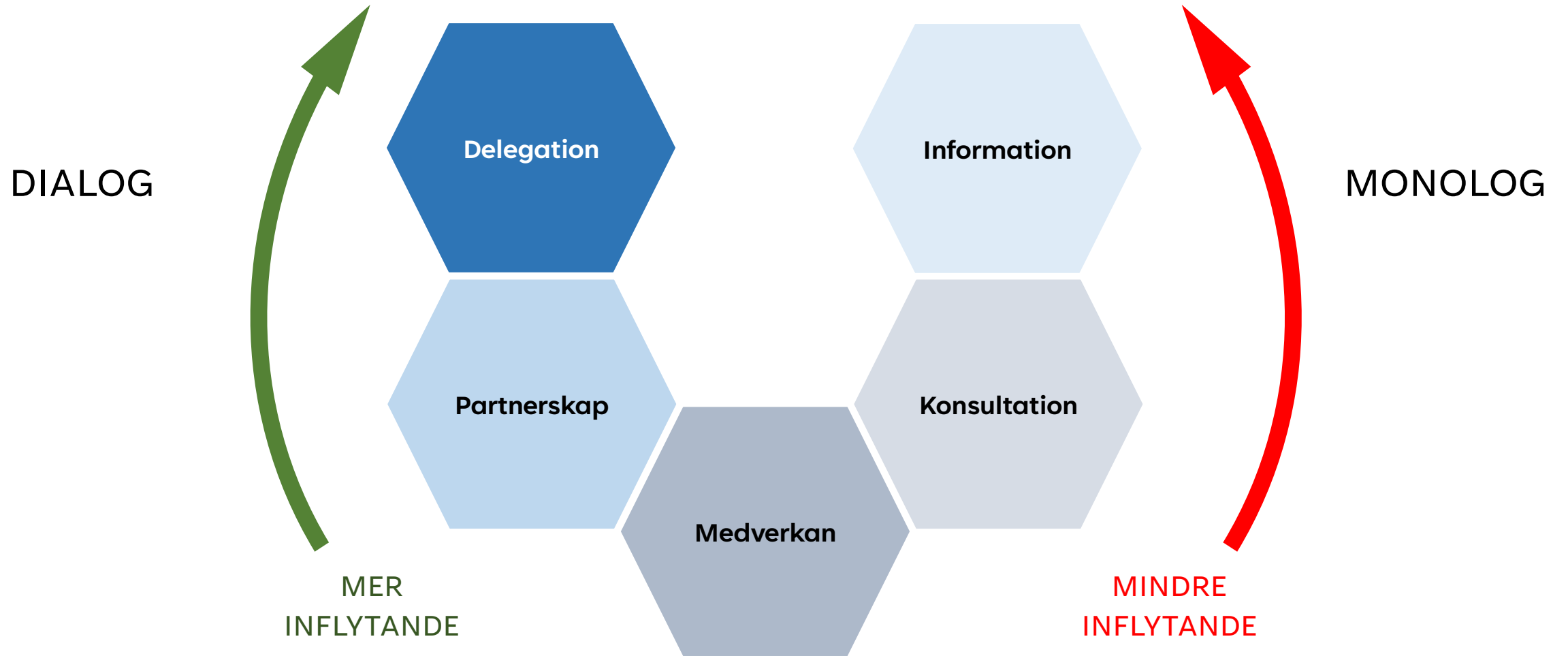
Minska konflikter, hitta lösningar, förstå
varandra – **idealism**

Tysta kritik, kanalisera bort motstånd,
lova utan att hålla – **cynism**

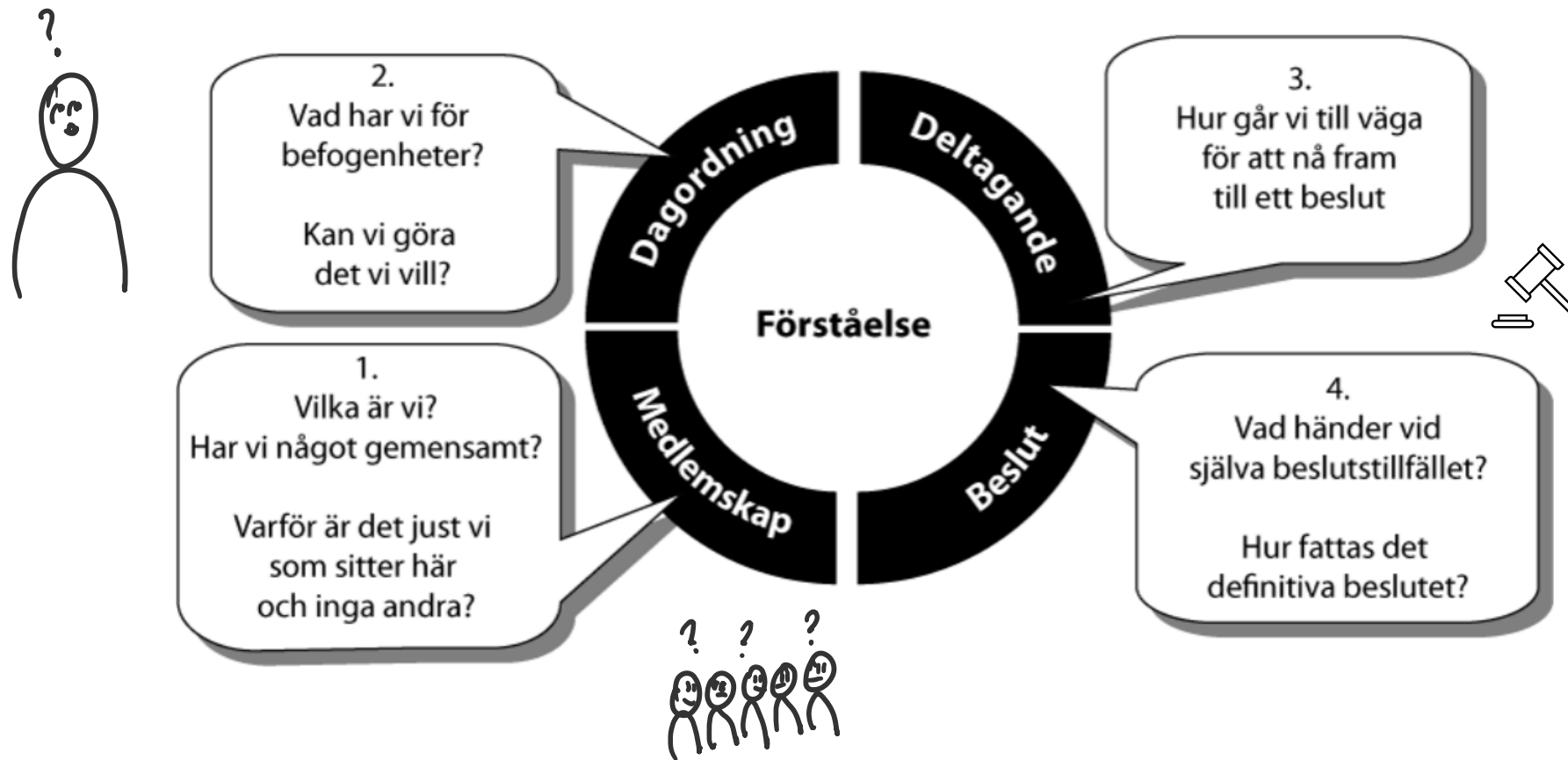
DIALOGEN

INFLYTANDE

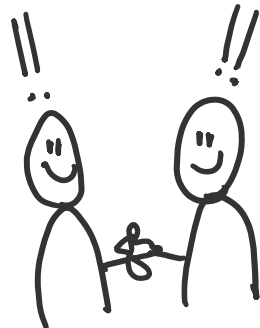
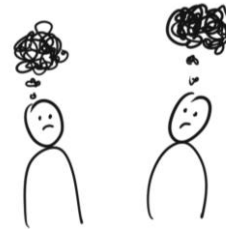
DAHL'S DEMOKRATISKA LIVBOJ

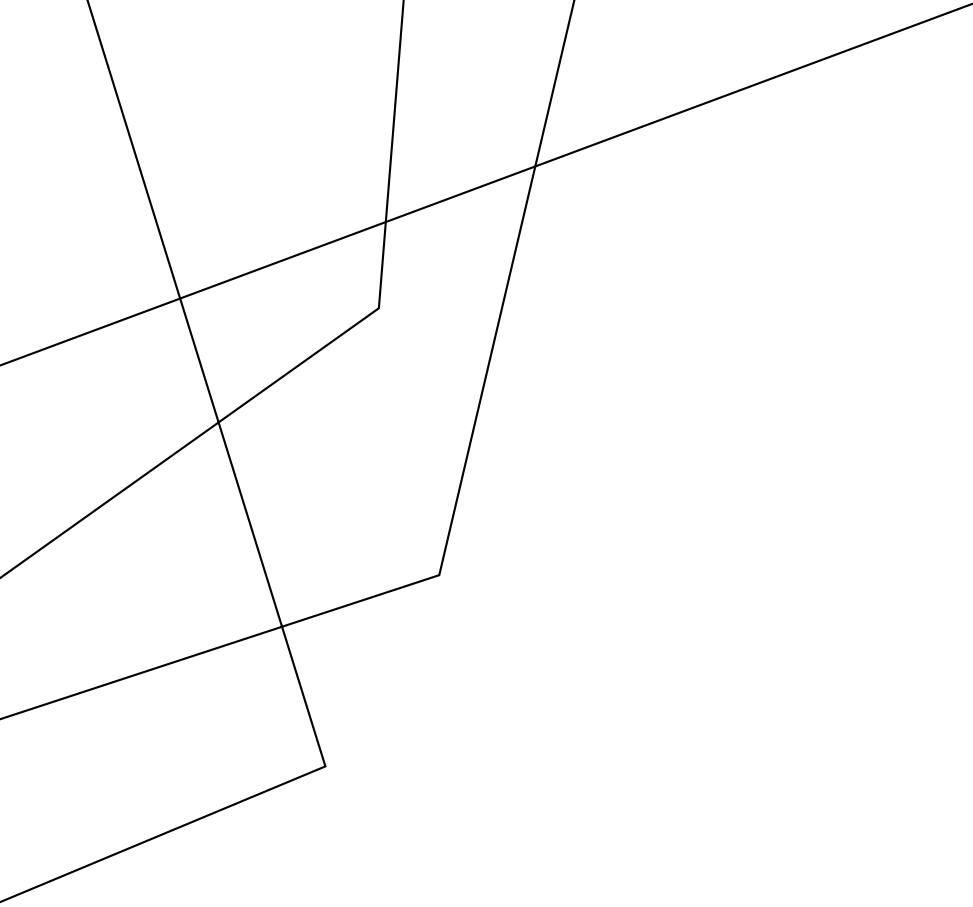
SAMRÅDSMÖTEN

Som de skulle kunna vara

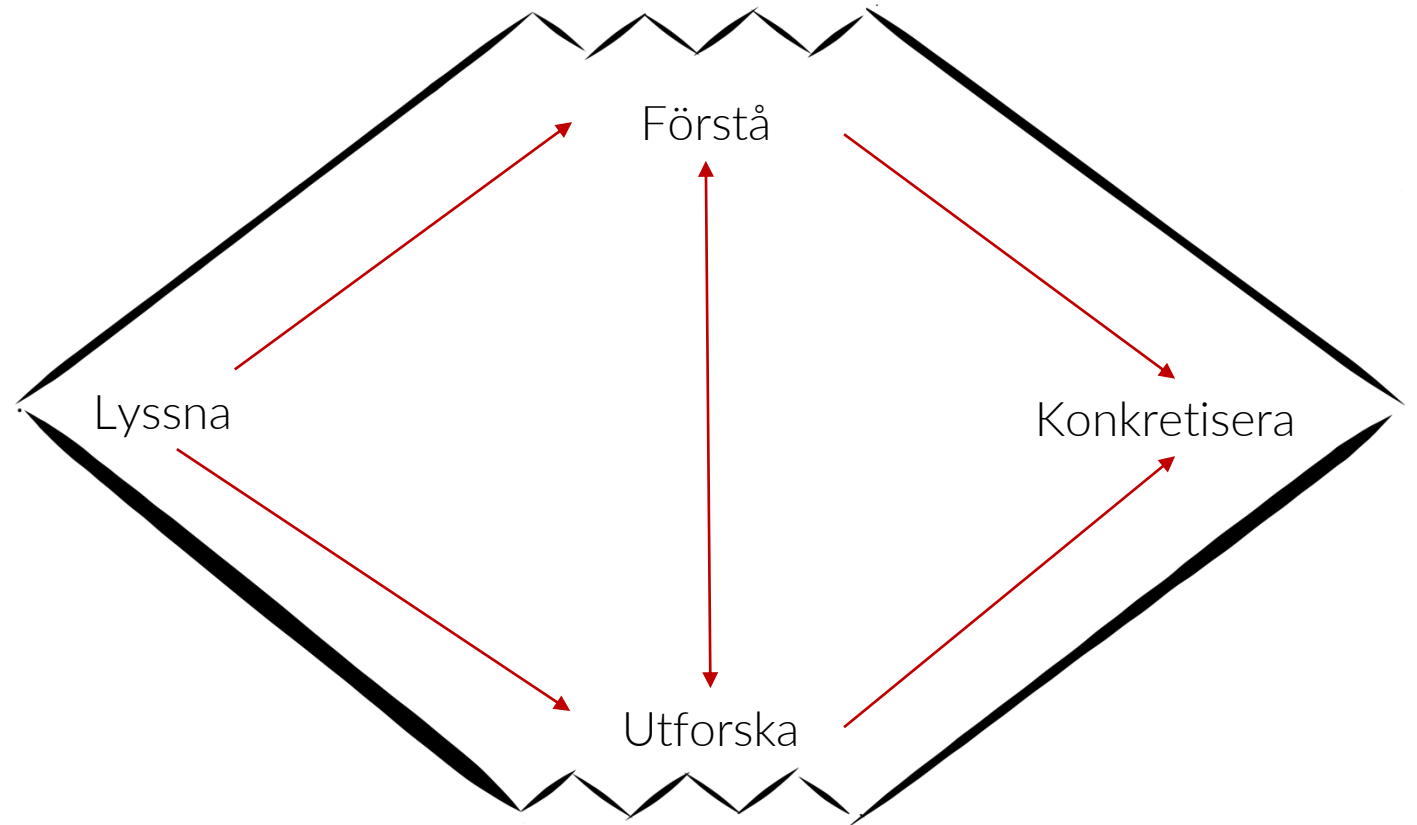
- Människor med olika kunskap och värdegrund möts och utbyter tankar om problem, förutsättningar och möjligheter
- Möten arrangeras innan definitiva beslut är fattade
- När oenighet om mål, värden och kunskapsunderlag uppstår så hanteras det med dialog

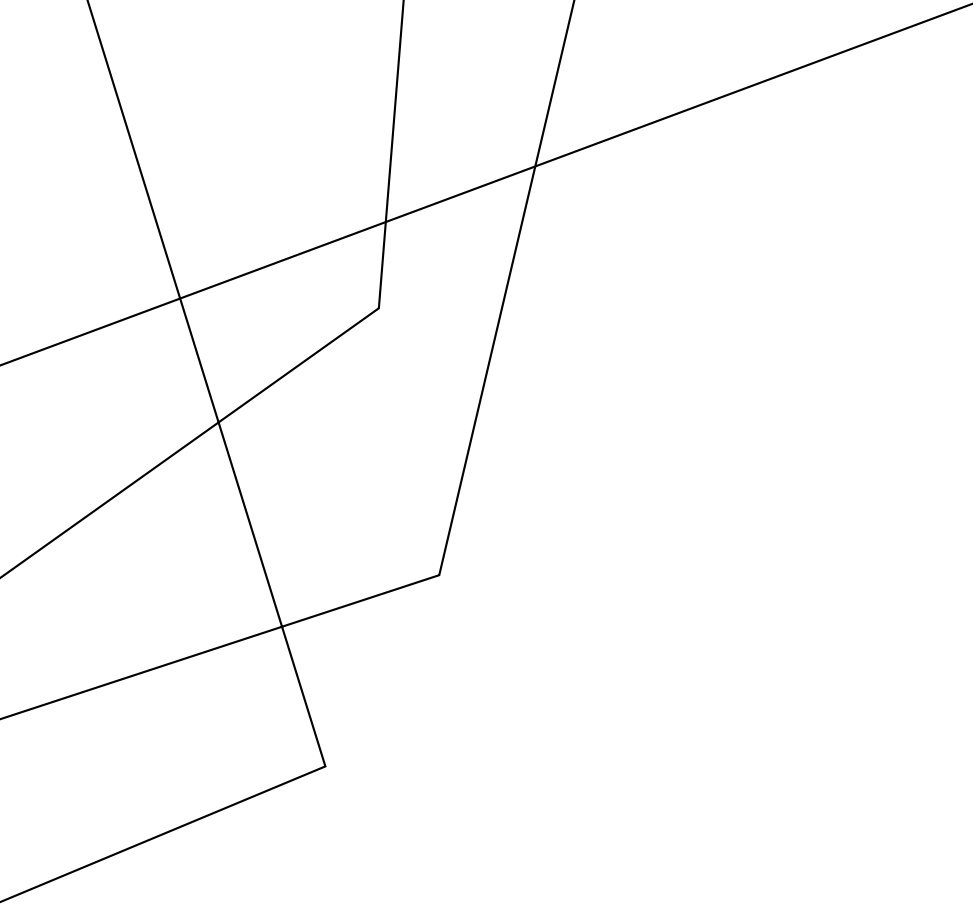

Se mötet som ett gemensamt lärande!

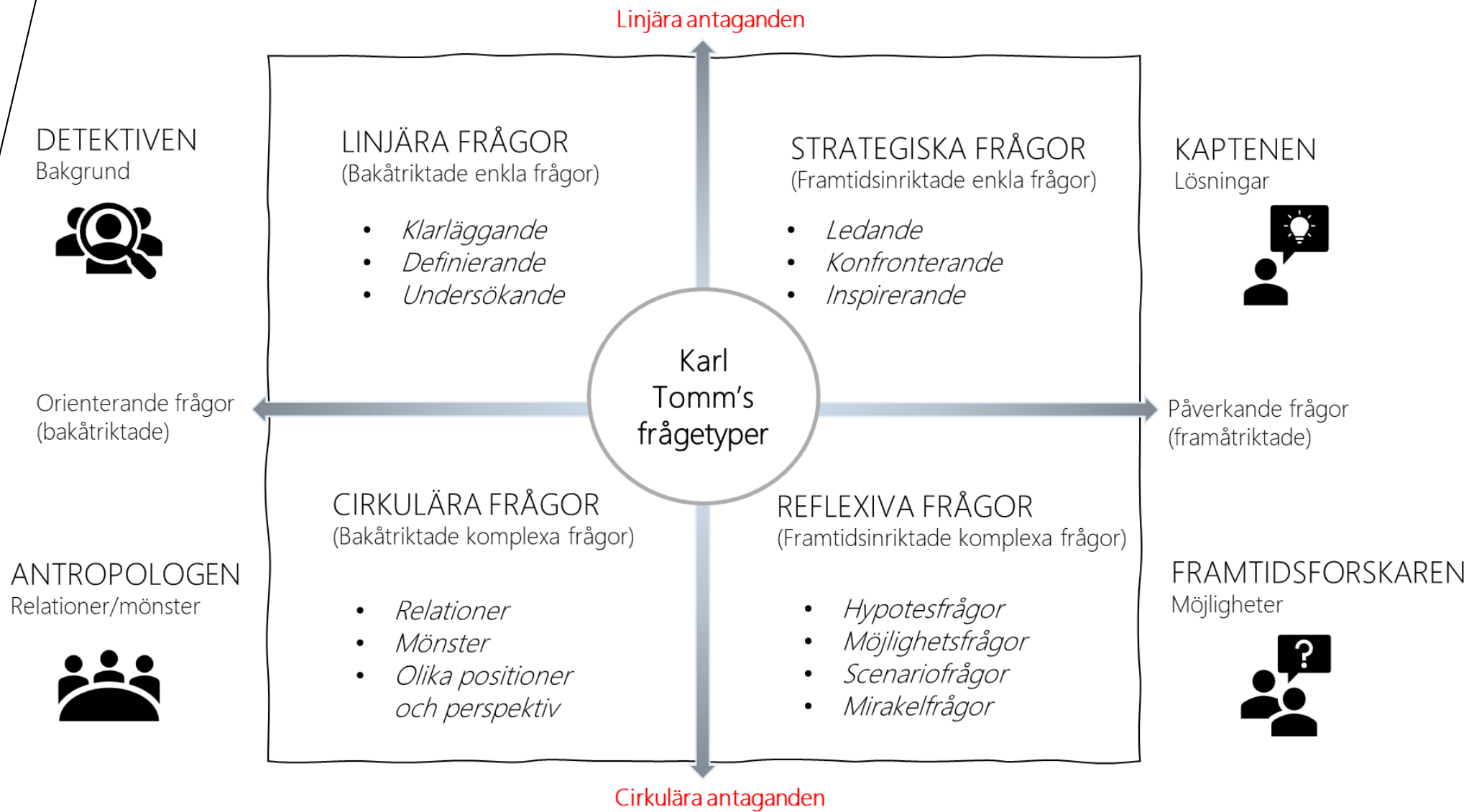
HANTERA GNISSEL

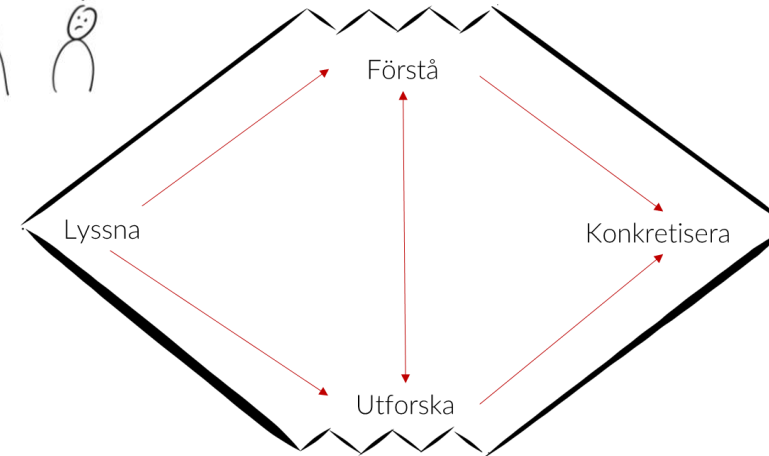
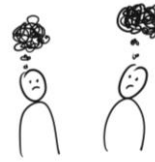

SAMTALETS HJÄLPER

- Lyssna
- Bekräfta
- Ställa frågor
- Spegla
- Tala
- Pendla mellan distans och närhet
- Använda metakommunikation

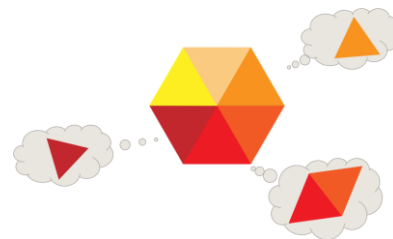
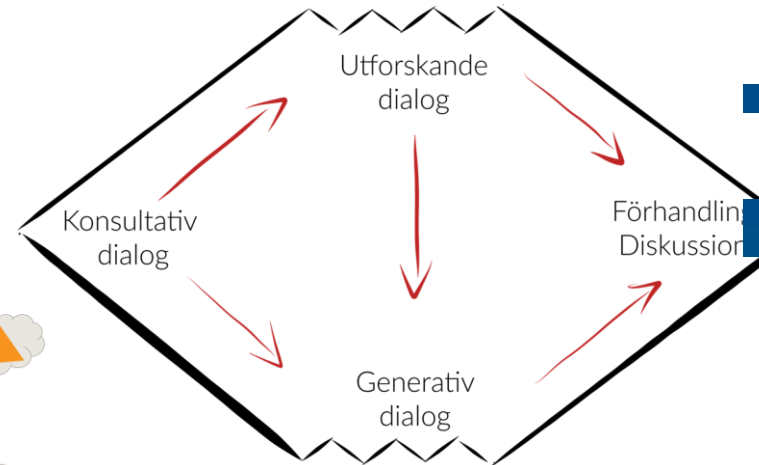
- Komplexitetsbedömning
- Målgruppsanalys
- Kontextanalys
- Inbjudan

Vilka är här?
(Vilka är inte här)
Varför är vi här?

Vad är viktigt att
veta just nu?
Vad ska vi uppnå?

Demokratiska verktyg

- Tänk igenom **syfte och mål** med möte. Detta är viktigt både för dig och för deltagarna. Kom ihåg att även **deltagarna kan ha egna syften** med att delta.
- Fundera på graden av delaktighet för mötet. **Har du mandat** att låta gruppen komma fram till förslag och åtgärder som sedan kan införlivas?
- **Sitt i ring** – detta ökar möjligheten att alla ser varandra och ingen kan ”gömma sig”.
- Använd en **samtalspinne** – den som har pinnen får tala och ordet fördelas demokratiskt. Den som är blyg vågar kanske ta till ton, samtidigt som gruppen hjälper till att begränsa de som talar utan pinne.
- Använd rummet till att **visualisera vad som sker** i samtalet. Rita, teckna, skriv på papper och häng upp i rummet.
- Hjälp gruppen genom att lyssna och återberätta vad du hör gruppen och personerna i gruppen säga. **Summera slutsatser.**
- Stäm av läget i gruppen genom att göra **”en runda”**. Låt ordet gå runt och låt deltagarna reflektera över en fråga du ställer innan ordet börjar gå runt. Detta kan du även göra som avslutning för att direkt utvärdera mötet.

Bedöm
frågans
karaktär

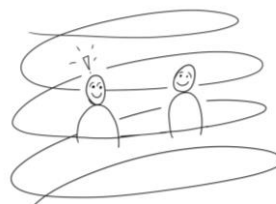

Etablera tillit

Balansera
representation
av intressen

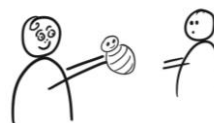
Ta hänsyn till
alla kunskaps-
sfärer

Tänk "både
och" istället för
antingen eller

Led med fokus
på delaktighet
och lämna över
makt

SAMVERKAN
STEG FÖR STEG